

Hướng dẫn soạn văn ôn tập văn miêu tả - Ngữ văn lớp 6

Câu 1 (Trang 120 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Đây là một đoạn văn tả cảnh mặt trời lên trên biển rất hay và độc đáo. Theo em, điều gì đã tạo nên cái hay và độc đáo cho đoạn văn?

Sau trận bão, chân trời, ngấn bể sạch như tấm kính lau hết mây hết bụi. Mặt trời nhú lên dần dần, rồi lên cho kì hết. Tròn trĩnh phúc hậu như lòng đỏ một quả trứng thiên nhiên đầy đặn. Quả trứng hồng hào thăm thẳm và đường bệ đặt lên một mâm bạc đường kính mâm rộng bằng cả một cái chân trời màu ngọc trai nước biển ửng hồng. Y như một mâm lễ phẩm tiến ra từ trong bình minh để mừng cho sự trường thọ của tất cả những người chài lưới trên muôn thủa biển Đông.

Trả lời:

Điều làm nên cái hay, cái độc đáo của đoạn văn của Nguyễn Tuân là:

Đoạn văn miêu tả có cái hay và độc đáo nằm ở:

- Chọn cảnh độc đáo: cảnh bình minh trên biển.
 - Sử dụng các hình ảnh đặc sắc: chân trời, ngấn bể sạch như tấm kính lau hết mây bụi, mặt trời tròn trĩnh phúc hậu như lòng đỏ quả trứng thiên nhiên; chân trời màu ngọc trai.
 - Cách so sánh độc đáo: mặt trời- trứng, chân trời, ngấn bể sạch- tấm kính lau hết mây bụi, cảnh bình minh- mâm lễ phẩm tiến ra từ bình minh.
- => Tài quan sát, cảm nhận tinh tế, cách viết linh hoạt của tác giả.

Câu 2 (Trang 120 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Nếu tả quang cảnh một đầm sen đang mùa hoa nở, em sẽ lập dàn ý cho bài văn ấy như thế nào?

Gợi ý:

Mở bài: Nêu như thế nào? Thân bài: Tả cụ thể những hình ảnh và chi tiết tiêu biểu, nổi bật gì? Em định tả theo thứ tự như thế nào? Kết bài: Đầm sen gợi cho em những suy nghĩ và cảm xúc gì?

Trả lời:

Tả cảnh đầm sen hoa nở

Dàn bài tả đầm sen đang mùa nở hoa.

Mở bài:

Giới thiệu về địa điểm ngắm hồ sen, thời gian sen nở (từ tháng 5- 6).

Thân bài:

– Tả bao quát hình ảnh đầm sen.

+ Quang cảnh xung quanh đầm sen, không khí của đầm sen.

– Tả chi tiết.

+ Hình dáng của lá sen: bản rộng, tròn, che kín mặt nước, giống những chiếc áo phao để nâng đỡ hoa.

+ Hoa: cánh màu hồng nhạt/ trắng muốt, cánh hoa xòe rộng xếp đều quanh đài hoa, mỗi cánh hoa như chiếc thuyền nan thu nhỏ.

+ Đài hoa: như chiếc nón rộng lòng, xanh ngắt, trên đài hoa lấm tấm hạt ngọc vàng.

+ Cuống hoa dài, mọc thẳng, xung quanh được bao bởi gai nhỏ, sắc sù.

+ Búp hoa (hoa khi chưa nở): giống như hai bàn tay khum khum úp lại với nhau, màu xanh thẫm/xanh nhạt.

– Tả hồ sen ở nhiều thời điểm khác nhau: lúc sáng sớm, giữa trưa nắng, lúc hoàng hôn buông xuống.

– Có thể tả hoạt động của con người trên hồ sen: hái hoa, ướp trà, chụp ảnh cùng với hoa.

Kết bài:

Cảm nhận về vẻ đẹp của đầm sen lúc đang nở rộ.

Câu 3 (Trang 121 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Nếu miêu tả một em bé ngây thơ, bụ bẫm đang tập đi, tập nói thì em sẽ lựa chọn những hình ảnh và chi tiết tiêu biểu, đặc sắc nào? Em sẽ miêu tả theo thứ tự nào?

Trả lời:

Miêu tả một em bé ngây thơ, bụ bẫm đang tập đi.

– Tả hình dáng của em bé:

+ Chiều cao

+ Gương mặt

- + Nước da
- + Ánh mắt.
- Tả hoạt động tập đi của bé:
- + Bước chập chững
- + Vịn tay vào mẹ, vào tường, vào xe tập đi
- + Cười thích thú khi được cổ vũ, khen ngợi
- Tả hoạt động tập nói của bé
- + Bập bẹ nói từng từ
- + Thích bắt chước nói theo người lớn

Câu 4 (Trang 121 SGK ngữ văn 6 tập 2)

Đọc lại bài Bài học đường đời đầu tiên của Tô Hoài và Buổi học cuối cùng của A. Đô-đê, sau đó hãy tìm ở mỗi bài một đoạn văn miêu tả và một đoạn văn tự sự. Căn cứ vào đâu mà em nhận ra điều đó? Chỉ ra một vài liên tưởng, ví von, so sánh mà em cho là độc đáo và thú vị của hai tác giả trong hai bài văn trên.

Trả lời:

Bài học đường đời đầu tiên:

- Đoạn văn miêu tả: “Đôi càng tôi...rất đổi hùng dũng”
- + Miêu tả về vẻ đẹp ngoại hình của Dế Mèn.
- Đoạn văn tự sự: “Một hôm... em chạy sang”.
- > Đoạn văn tự sự kể lại cuộc đối thoại giữa Dế Mèn và Dế Choắt.

Buổi học cuối cùng:

- Đoạn văn miêu tả: “Tôi bước qua hàng ghế dài... cặp kính lớn đặt ngang trang sách”.
- Những hình ảnh so sánh ví von:
- + Đôi cánh tôi ngắn hùn hỏn, bây giờ thành cái áo dài kín xuống tận chấm đuôi.
- + Hai cái răng đen nhánh lúc nào cũng nhai ngoàm ngoạp như hai lưỡi liềm máy làm việc.

-> Sự so sánh sinh động, trực quan giúp người đọc tưởng tượng, liên tưởng chàng rể đẹp, khỏe mạnh.